

Május XI/12.

A Tatai Piarista Üregdiákok Budapesti Szövetségének működése.

Szövetségünk 1934-ben alakult. Alapszabályait a m.kir. belügyminiszter 185.400/1934.-VIII/a. sz. a. hagyta jóvá.

Tagjaink száma 96.

A Szövetség elnöke, alakulásától kezdve, dr. Magyary Zoltán, a kir. m. Pázmány Péter Tudományegyetem ny. r. tanára. Alelnöke 1934-1941-ig dr. Bogor Ödön piarista tanár, 1941-től Biró Imre tanügyi főtanácsos, piarista rendi adjunktus asszistentens.

Szövetségünk célkitűzése kettős: 1. segíteni most tanuló ifju diáktársainkat. Hivatásunkat főleg abban látjuk, hogy a tatai piarista gimnáziumban érettségizett ifjakat budapesti egyetemi tanulmányaik során, egészen a diploma megszerzéséig támogassuk, amely korban eddig segítség nélkül kellett küzdeniök. E cél elérése végett a budapesti Horthy Miklós-kollégiumban "tatai szobák" rendeztük be, ahol négy szobában összesen kilenc egyetemi hallgató nyer Szövetségünk jelölése alapján felvételt és bennlakása idején ingyen lakást fürdővel, és ingyen reggelit s részesül állandó tanulmányi felügyeletben. A tatai szobák lakói csaknem kivétel nélkül kitüntetéssel érettek. Állag minden évfolyamból kettőt tudunk felvenni, s azok nemcsak az egyetemi tanulmányok négy éve alatt, hanem szükség szerint szigorlataik letétele alatt is megtarthatják helyüket. Mindazok, akik eddig a diákszoba segítségével végeztek, kitünően, részben Szövetségünk támogatásával, el is helyezkedtek. A diákszoba lakói szeretik a Kollégiumot és hálásak a támogatásért. Ennek legszebb bizonyítéka, hogy elhelyezkedésük után már első évi jövedelmükből nagyobb adományokkal járulnak hozzá a Szövetség céljaihoz.

A tatai gimnáziumnak többször jutalomkönyveket adtunk.

2. Szülőföldünknek, Tatának és környékének fejlesztése fővárosi igényeink szerint a helyi érdekszálak béklyóitól mentes függetlenséggel. ~~Örökké nem csak helyi, hanem országos érdeket is valósítunk~~

Amit e téren Diákszövetségünk végzett vagy keresztülvitt, a következő: ~~1934~~ járás székhelyének egyesítése. ~~Egybeépült Tatáts Tóváros, a belügyminiszter Tata néven egyesítette. A község lélekszáma több, mint 12.300.~~ (az egyesített magy)

Az egyesítés által felszabadult a tóvárosi községháza, ami által lehetővé vált ~~ebban~~ ez épületben járási egészségház felállítása.

~~Pártos gyógyfürdő Tata és Tóváros nagykörsegékperejének megnyitása.~~
~~Tata a tatai járás nékhelye. Az egyesítés utáni lélekszáma 12.325. Az egyesítést a 90917 1938 n. belügyminiszteri rendelet mondta ki, s arckoros egyesített községnévet Tatában a 8.435 1939 sz. belügyminiszteri rendelet állapította meg.~~

Tata és Tóváros 1:5000 léptékű térképének elkészítése

A városrendezésről és az építésügyről alkotott 1937:VI. t.c.-et a belügyminiszter 113.296/1941. sz. rendeletével Tatára is kiterjesztette. Ennek alapján a város elkészítette városrendezési tervét, amely városias irányban való kedvező fejlődését teszi lehetővé.

Tata és Tóváros között államsegélytel két km. hosszu összekötő ut épített. A községnek 1:5 000 lépték térképének elkészítése.

A tatai barokk stílusú, Fellner Jakab által épített plébánia-templom előtti térnek Wälder Gyula, műegyetemi tanár tervei szerint három teraszra való kiképzése.

A templom előtti Kossuth tér rendezése. A Tatai Muzeum felállítása a klarista rendházban. Gazdag helytörténeti anyagával a vidéki muzeumok legkiválóbbjai közé tartozik.

A Nepumoki Szent János szobor helyreállítása. Schweiger Antal alkotása 1780-ból.

A tóvárosi harangláb helyreállítása és történetére vonatkozó emléktáblával való megjelölése.

Az 1510-ben Tatán tartott országgyűlés emléktáblájának felállítása.

A legnagyobb magyar barokk építész, fellenthali Fellner Jakab szobrának felállítása a plébánia-templom előtt, amely az ő alkotása és amelynek kriptájában van eltemetve.

Keresztelő Szent János szobrának Tóváros számára való megírása, amely Kovács Mária szobrászművésznek a velencei nemzetközi kiállításon szerepelt alkotása.

30 A Komárom-vármegyei Közjóléti Szövetkezet által megépített lakóházból álló telep létesítése.

A földművelésügyi miniszternél m.kir. Téli Gazdasági Iskola létesítésének kieszközlése, amelynek céljára 400.000.-- pengő költséggel épületcsoport épült.

A gazdák közönségtől fennálló népiskola helyett új gazdasági népiskola építése a téli gazdasági iskola közelében.

Az eddigi gazdasági népiskola épületének a Hangya szövetkezeti központ által való megvásárlása és ott a Tatai Népfőiskolának, baromfikeltető-állomásnak és gazdasági mintaberendezéseknek elhelyezése.

A Tatai Népfőiskola szervezése, amelynek feladata faluveztők /leendő községi birák, gazdaköri elnökök, legelőtársulati vezetők, stb/ kiképzése.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Rendőr által épített 40 ágyas diákszálló létesítése, ami a környéken sikemítő nevelésére is teret tett.

A tatai járás egész területének /118.000 kat. hold/ részletes agrochémiai felvétele, az ennek alapján készült agrochémiai térképet a m. kir. Földtani Intézet adja ki.

A tatai járásban 25 meteorológiai állomásnak és 10 időjárásvizsgáló állomásnak a m. kir. Földművelésügyi minisztérium által való felállítása.

Mezőgazdasági többtermelési kísérleti körzetek felállítása a tatai járásban és Komárom vármegye egyéb részeiben, összesen 15 közöttben.

Országos Népi és Családnévelmi Mérőszövetkezet megszervezése
az O.N.C.S.A. felállítása előtti időben.

A tatai és gesztesi járásnak a Hangya Szövetkezeti Központ által szövetkezeti mintajárássá való nyilvánítása és kifejlesztése.

A Diákszövetség által kiadott, kezdeményezett Tatára vonatkozó művek:

1. A tatai piarista rendház és muzeum. 60 és XXXII. l. 1938.
2. A barokk kor építészeti emlékei Tatán. Irtá: Csáthy Géza, 8 lap. 1939.
3. A közigazgatás és az emberek. Ténymegállapító tanulmány a tatai járás közigazgatásáról. Irták : Magyary Zoltán és Kiss István. 372. l. és 129 melléklet. 1939. A Magyar Közigazgatástudományi Intézet kiadványa.
4. A tatai majolika története. 24 táblával. Irtá: Révai Elemer, 180 lap. 1941. A Magyar Nemzeti Muzeum művelődéstörténeti kiadványa.
5. Mi lesz Tatátóvárosból? Irtá: Magyary Zoltán. 22 lap. 1938.
6. A szociális vármegye. A Romániai vármegyei közjárási és gondozási hivatali működése. 120 l. és 30 mell. 1941. Am. K. Magyar Közigazgatástudományi Intézet kiadása.
7. Rocs 1936-ban. Néprajzi monográfia. 228. l. 1941.
8. A „Hangya” hivatali központ 1942-43. évi munkaterve Komárom vármegye tatai és gentei községek területi mintajárásaival megnevezésére. 1942. 32 l.